

Олександр Міхно,
директор Педагогічного музею України, кандидат педагогічних наук

Музейно-педагогічний проект «Жива історія коледжу»

Промова на презентації музейно-педагогічного проекту «Жива історія коледжу», який було реалізовано музеєм Коледжу інформаційних технологій та землевпорядкування Національного авіаційного університету (Педагогічний музей України, 16.05.2016)

Ключові слова: музейна педагогіка, Педагогічний музей Еккраїни, музейно-педагогічний проект

Oleksandr Mikhno
Director of the Pedagogical Museum of Ukraine, candidate of pedagogical sciences

Museum-Pedagogical Project "Living College History"

Speech at the presentation of the museum-pedagogical project "The Living History of the College", which was implemented by the Museum of the College of Information Technologies and Land Management of the National Aviation University (Pedagogical Museum of Ukraine, 16.05.2016)

Key words: museum pedagogy, pedagogical museum of Ukraine, museum-pedagogical project

Найбільший дефіцит, який відчуває сучасне українське суспільство, незважаючи на численні програми і проекти його подальшого розвитку, – це духовна, моральна людина. Зберегти «людське» в наших дітях, закласти моральні підвалини, які зроблять їх більш стійкими до небажаних впливів, навчити правилам спілкування, вмінню жити серед людей, – головні ідеї виховання духовно-моральних якостей особистості. Якнайповнішій реалізації цих ідей сприяє, зокрема, музейна педагогіка як інноваційна педагогічна технологія, оскільки її головна мета – створення умов для всебічного розвитку гармонійної особистості шляхом включення її в різноманітну діяльність музею.

Музейна педагогіка дає можливість комплексно вирішувати питання виховання, навчання і духовно-морального розвитку учнів на основі створення педагогічно організованого виховного середовища. Простір музею дає змогу інтегрувати зміст, форми організації навчально-виховного процесу, різні педагогічні технології та методи діяльності, знання різних галузей науки, формувати предметні, міжпредметні і ключові компетенції вихованців, розвивати навички міжособистісної комунікації. Діяльність музею сприяє інтегрованому сприйняттю і узагальненню знань, значно розширює кругозір, розвиває інтелектуальну, емоційну, творчу сфери особистості. Отже, впровадження музейно-педагогічних програм в освітній процес є актуальним і необхідним кроком.

Значний освітній і виховний потенціал мають музеї, які створені і діють у навчальних закладах. У таких музеях, як правило, представлені експозиції краєзнавчого, військово-історичного, етнографічного профілю, а також історія конкретної освітньої установи. Провідними напрямками їх діяльності є експозиційно-фондова робота, пошукова, екскурсійна, науково-дослідницька

діяльність. Зазвичай такі музею очолюють небайдужі люди, ентузіасти, які охоче впроваджують у свою роботу інноваційні педагогічні технології.

Пропоноване Вашій увазі видання представляє результати музейно-педагогічного проекту «Жива історія коледжу», який було задумано і реалізовано у Коледжі інформаційних технологій та землевпорядкування Національного авіаційного університету.

Структура видання, його зміст свідчать, що реалізація проекту була продуманою і спланованою. Алгоритм діяльності – від кураторської екскурсії для студентів коледжу до створення батьківської сторінки на сайті навчального закладу – яскраво демонструє усвідомлення учасниками проекту його мети і очікуваних результатів, які, на нашу думку, навіть перевершили початкові сподівання. Особливо слід відзначити, що основним джерелом проекту, своєрідним імпульсом до подальшої діяльності став музейний предмет – копія картини О. Кившенка «Військова рада у Філях», виконана художником-аматором Леонідом Марчуком.

Як відомо, музейний предмет є основою музейного сприйняття, а звернення до нього, взаємодія з музейним предметом, використання його потенціалу в освоєнні культурної спадщини є одним з основних ознак музейної екскурсії. Цілком умотивовано, до того ж у напрочуд цікавій і водночас доступній формі авторами проекту введено музейний експонат у екскурсію. Саме інформація, отримана під час кураторської екскурсії Галини Марчук, доньки Л. Марчука, спонукала учасників проекту до подальшої діяльності: навчального заняття з української мови, написання студентами творчих робіт, анкетування і аналізу результатів проекту практичним психологом, залучення до проекту батьків.

Важливо, що видання ілюстровано аналітичними таблицями та численними фотоматеріалами. Це, з одного боку, є одним із виявів суто музейного підходу, а з іншого, – сприяє глибшому розумінню читачем суті, мети, цінностей цього музейно-педагогічного проекту та механізму його реалізації.

Варто відзначити і наявність у виданні додатків, які значно доповнюють уявлення і про сам проект, і про навчальний заклад, де його реалізовано.

Акцентним вважаємо і те, що представлений у виданні музейно-педагогічний проект «Жива історія коледжу» виконано у руслі сучасних світових музейних тенденцій. Йдеться про те, що нині найбільш цікавими і перспективними є музеї, що розповідають не історії певного суспільства, організацій, спільнот, націй, держав, народів, компаній чи будь-яких предметів. Люди втомилися від них. Натомість історії звичайних людей є багатшими, важливішими та дарують більше радості, ніж історії всіх народів, разом узятих. Головна проблема тут у тому, що історію простої людини показати у музеї досить складно. Авторам проекту це, безперечно, вдалося: зосередившись на конкретній життєвій історії, вони зуміли не лише зацікавити нею студентів, а й спонукали їх та їхніх батьків до активної діяльності як своєрідного продовження традицій батьківської любові та вдячності. Завдяки цьому весь проект сприймається як знак пошани і вдячності, як вияв у музейно-педагогічній діяльності цих шляхетних людських рис.

Музейно-педагогічний проект «Жива історія коледжу». Навчально-методичне видання / Уклад. В.Б. Максимчук, Г.Л. Марчук, Л.А. Фурса [Передмова О. Міхно]. К., 2016. С. 4–5